

- (a) Legyen $a \in \mathbb{R}$, $a \neq 0$. Határozza meg a $\left(\frac{1}{a} + a^2\right)^9$ kifejezésben azt a tagot, amely nem tartalmazza az a paramétert.

Tétel (Binomiális tétel)

Adott $x, y \in \mathbb{R}$ és $n \in \mathbb{N}$ esetén

$$(x + y)^n = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} x^{n-k} y^k.$$

$$\left(\frac{1}{a} + a^2\right)^9 = \sum_{k=0}^9 \binom{9}{k} \left(\frac{1}{a}\right)^{9-k} (a^2)^k = \sum_{k=0}^9 \binom{9}{k} (a^{-1})^{9-k} a^{2k} = \sum_{k=0}^9 \binom{9}{k} a^{-9+k} a^{2k}$$

$$a^{-9+k+2k} = a^{3k-9}$$

$$3k-9=0$$

$$3k=9$$

$$k=3$$

- (b) Határozzuk meg az $(x^7 + 2x^3)^{27}$ kifejezésben az x^{97} tag együtthatóját.

Tétel (Binomiális tétel)

Adott $x, y \in \mathbb{R}$ és $n \in \mathbb{N}$ esetén

$$(x + y)^n = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} x^{n-k} y^k.$$

$$(x^7 + 2x^3)^{27} = \sum_{k=0}^{27} \binom{27}{k} (x^7)^{27-k} (2x^3)^k = \sum_{k=0}^{27} \binom{27}{k} x^{189-7k} 2^k x^{3k} = \sum_{k=0}^{27} \binom{27}{k} 2^k x^{189-4k}$$

$$189-4k=97$$

$$-4k=-92$$

$$k=23$$

x^{97} együtthatója: $\binom{27}{23} \cdot 2^{23}$

- (c) Határozzuk meg az $(x^{11} + 5x^4)^{57}$ kifejezésben az x^{417} tag együtthatóját.

Tétel (Binomiális tétel)

Adott $x, y \in \mathbb{R}$ és $n \in \mathbb{N}$ esetén

$$(x + y)^n = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} x^{n-k} y^k.$$

$$(x^{11} + 5x^4)^{57} = \sum_{k=0}^{57} \binom{57}{k} (x^{11})^{57-k} (5x^4)^k = \sum_{k=0}^{57} \binom{57}{k} x^{627-11k} 5^k x^{4k}$$

$$= \sum_{k=0}^{57} \binom{57}{k} 5^k x^{627-7k} \Rightarrow 627-7k=417 \Leftrightarrow -7k=-210 \Leftrightarrow k=30$$

x^{417} együtthatója: $\binom{57}{30} \cdot 5^{30}$

Mennyi lesz az $(x_1 + x_2 + x_3 + x_4)^{73}$ kifejezésben az

(a) $(x_1)^{10} \cdot (x_2)^{23} \cdot (x_3)^{28} \cdot (x_4)^{12}$

(b) $(x_1)^9 \cdot (x_2)^{21} \cdot (x_3)^{20} \cdot (x_4)^{23}$

(c) $(x_1)^{52} \cdot (x_2)^7 \cdot (x_3) \cdot (x_4)^{13}$

(d) $(x_1)^{37} \cdot (x_2)^{11} \cdot (x_3)^{12} \cdot (x_4)^{14}$

tagok együtthatója?

Tétel (Polinomiális tétel)

Tetszőleges $r, n \in \mathbb{N}$ esetén:

$$(x_1 + x_2 + \dots + x_r)^n = \sum_{i_1 + i_2 + \dots + i_r = n} \frac{n!}{i_1! \cdot i_2! \cdot \dots \cdot i_r!} x_1^{i_1} \cdot x_2^{i_2} \cdot \dots \cdot x_r^{i_r}.$$

(a) $(x_1)^{10} \cdot (x_2)^{23} \cdot (x_3)^{28} \cdot (x_4)^{12}$: $\binom{73}{10, 23, 28, 12} = \frac{73!}{10! \cdot 23! \cdot 28! \cdot 12!}$ $(10+23+28+12=73)$

(b) $(x_1)^9 \cdot (x_2)^{21} \cdot (x_3)^{20} \cdot (x_4)^{23}$: $\binom{73}{9, 21, 20, 23} = \frac{73!}{9! \cdot 21! \cdot 20! \cdot 23!}$ $(9+21+20+23=73)$

(c) $(x_1)^{52} \cdot (x_2)^7 \cdot (x_3)^1 \cdot (x_4)^{13}$: $\binom{73}{52, 7, 1, 13} = \frac{73!}{52! \cdot 7! \cdot 1! \cdot 13!}$ $(52+7+1+13=73)$

(d) $(x_1)^{37} \cdot (x_2)^{11} \cdot (x_3)^{12} \cdot (x_4)^{14}$: $37+11+12+14 \neq 73 \Rightarrow \underline{0}$

Egy felmérés során 100 embert megkérdeztek, hogy milyen forrásból szerzi a híreket. A következő válaszokat adták: tévéből 65, rádióból 38, újságból 39, tévéből és rádióból 20, tévéből és újságból 20, rádióból és újságból 9 illetve tévéből, rádióból és újságból 6. Hányan vannak akik a felsoroltak közül egyik forrásból sem szerzik a híreket?

100 ember; $\begin{matrix} TV-65 & \dot{U}-39 & TV \text{ és } \dot{U}-20 \\ R-38 & TV \text{ és } R-20 & R \text{ és } \dot{U}-9 \\ & & TV \text{ és } R \text{ és } \dot{U}-6 \end{matrix} \quad \phi=?$

Tétel (Szita-formula)

Legyenek A_1, A_2, \dots, A_n véges halmazok. Ekkor

$$|\bigcup_{i=1}^n A_i| = \sum_{i=1}^n |A_i| - \sum_{i < j} |A_i \cap A_j| + \sum_{i < j < k} |A_i \cap A_j \cap A_k| - \dots$$

$|A|=100 \quad |T|=65 \quad |R|=38 \quad |\dot{U}|=39$
 $|T \cap R|=20 \quad |T \cap \dot{U}|=20 \quad |R \cap \dot{U}|=9$
 $|T \cap R \cap \dot{U}|=6 \quad |N|=?$

$$\begin{aligned} |N| &= |A| - ((|T| + |R| + |\dot{U}|) - (|T \cap R| + |T \cap \dot{U}| + |R \cap \dot{U}|) + (|T \cap R \cap \dot{U}|)) = \\ &= 100 - (\underbrace{(65 + 38 + 39)}_{142} - \underbrace{(20 + 20 + 9)}_{49} + 6) = 100 - 142 + 49 - 6 = 149 - 148 = \underline{1} \end{aligned}$$

- (c) Bizonyítsuk be, hogy ha egy egység oldalú négyzetben felvesszünk 33 tetszőleges pontot, akkor mindig lesz köztük 3 olyan, amelyek által meghatározott háromszög területe nem nagyobb, mint $\frac{1}{32}$.

